PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 67 Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI

W ZESPOLE SZKOLNO-PRZEDSZKOLNYM NR 5 W KATOWICACH

Lata szkolne: 2023/2024 – 2026/2027

Przedszkole uśmiechu, kultury i odpowiedzialności.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany przez Zespół do spraw Regulaminów i Programów Miejskiego Przedszkola nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkolno–Przedszkolnym nr 5 Katowicach.

Program przyjęty przez Radę Rodziców w dniu ……., uchwałą nr: ……

Program przyjęty przez Radę Pedagogiczną w dniu ……, uchwałą nr: ……

Spis treści

	Preambuła	4
	Wstęp	4
I	Podstawa prawna Programu Wychowawczo–Profilaktycznego	6
II	Założenia programu	7
III	Zakres tematyczny działań wychowawczo–profilaktycznych	9
IV	Procedury osiągania celów	11
V	Prawa i obowiązki dziecka	12
VI	Prawa i obowiązki rodziców	13
VII	Zadania nauczyciela przedszkola	14
VIII	Sposoby realizacji programu	15
IX	Zasady współpracy nauczycieli z rodzicami i środowiskiem lokalnym	15
X	Sposoby nagradzania i wyróżniania oraz dezaprobaty dla zachowań niepożądanych	16
XI	System informacji o postępach edukacyjnych dziecka	17
XII	Efekty procesu wychowawczo – profilaktycznego	17
	Bibliografia	18
	Aneks	19

Preambuła

Dzieciństwo, najwcześniejszy okres w życiu człowieka, ma ogromne znaczenie dla jego rozwoju: jest to czas, w którym budowane są podstawy całego przyszłego życia. Dziecko nieustannie zbiera doświadczenia, odkrywa rzeczywistość, co staje się dla niego źródłem radości, zadowolenia, poczucia sprawstwa czy sukcesu.

Wychowanie dziecka to proces świadomy, celowy, bardzo złożony i trudny, który polega na planowym wpajaniu dziecku przez rodziców oraz nauczycieli – wychowawców zasad oraz reguł, którymi ma się ono kierować w swoim życiu.

Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym oraz wychowawczym życia dzieci jest rodzina, którą przedszkole powinno wspierać w dziedzinie wychowania, dlatego też systematyczna praca z wychowankami i rodzicami we współpracy z różnymi instytucjami jest podstawą naszego programu wychowawczo – profilaktycznego. Wspólnie dbamy o rozwój emocjonalny, społeczny, poznawczy i fizyczny dzieci. Wychowanie i edukacja powinny stanowić integralną całość.

Wstęp

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego jest wspieranie całościowego i wszechstronnego rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwia dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna. W efekcie takiego wsparcia dziecko osiąga dojrzałość do podjęcia nauki na pierwszym etapie edukacji[1]. Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a dziecko akceptuje siebie i jest otwarte na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z innymi, ale i dla innych ludzi.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków.

[1] *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz. U. z 2017r. poz. 356 z późn. zm.).

Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna.

Program Wychowawczo–Profilaktyczny ma na celu poprawę jakości pracy przedszkola, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych celem tworzenia wspólnego kierunku oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych.

Program Wychowawczo–Profilaktyczny przedszkola dostosowany jest do potrzeb rozwojowych dzieci oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje treści oraz działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Chcemy, aby nasze przedszkole było bezpieczne, panował w nim klimat sprzyjający współpracy rodziców i nauczycieli niezbędnej dla dobra dziecka. Dążymy do tego, aby nasi wychowankowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy, którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez nauczycieli – wychowawców we współpracy z psychologiem, logopedą, rehabilitantem ruchowym i pozostałymi pracownikami przedszkola oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo–Profilaktyczny Miejskiego Przedszkola nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach realizuje cele i zadania określone w statucie przedszkola oraz odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

I Podstawa prawna Programu Wychowawczo–Profilaktycznego

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997r. nr 78, poz.483)

Konwencja o Prawach Dziecka (Dz. U. z 1991r. nr 120, poz. 526)

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 1991r. nr 95, poz. 425 z późn. zm.: Dz. U. z 2022r. poz. 2230, Dz. U. z 2023r. poz. 1234)

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r. poz. 59 z późn. zm.: Dz. U. z 2023r. poz. 900)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 z późn. zm.: Dz. U. z 2018r. poz. 1679, Dz. U. z 2021r. poz. 1533, Dz. U. z 2022r. poz. 609 i poz. 1717, Dz. U. z 2023r. poz. 312 i poz. 1759)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017r. poz. 1591 z późn. zm.: Dz. U. z 2018r. poz. 1647, Dz. U. z 2019r. poz. 323, Dz. U. z 2022r. poz. 1594)

Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lipca 2023r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023r. poz. 1798 – tekst jednolity)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017r. poz. 1578 z późn. zm.: Dz. U. z 2018r. poz. 1485)

Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020r. poz. 1309 – tekst jednolity)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. nr 61, poz. 624 z późn. zm.: Dz. U. z 2002r. nr 10, poz. 96, Dz. U. z 2003r. nr 146, poz. 1416, Dz. U. z 2004r. nr 66, poz. 606, Dz. U. z 2005r. nr 10, poz. 75, Dz. U. z 2007r. nr 35, poz. 222)

Statut Miejskiego Przedszkola nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 5 w Katowicach

II Założenia programu

1. Cele programu

Głównym celem Programu Wychowawczo–Profilaktycznego Miejskiego Przedszkola nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach jest świadome wprowadzanie dziecka w system pożądanych zachowań oraz zapewnienie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem oraz możliwościami twórczymi i intelektualnymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym, a także dążenie do zapewnienia każdemu dziecku: radosnego i szczęśliwego dzieciństwa, bezpieczeństwa, poczucia własnej godności. Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczycieli oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne.

2. Cele szczegółowe programu

- Budowanie poczucia własnej wartości dziecka.
- Kształtowanie podstawowych postaw moralnych.
- Budowanie równowagi i harmonii psychicznej.
- Zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami dziecka oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów.
- Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych.
- Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie znaczenia wartości zdrowia.
- Uświadamianie dzieciom zagrożeń oraz wdrażanie do przestrzegania zasad warunkujących dbałość o bezpieczeństwo.
- Kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi.
- Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej.
- Nabywanie umiejętności rozumienia siebie i innych pomimo zróżnicowanych możliwości fizycznych, intelektualnych i emocjonalnych.
- Rozwijanie wzajemnych relacji pomiędzy dziećmi opartych na szacunku i akceptacji, tolerancji, zrozumieniu potrzeb i odrębności drugiego człowieka oraz rozwijaniu empatii.
- Uczenie dzieci rozwiązywania sytuacji trudnych na zasadzie kompromisu i uwzględniania potrzeb innych.
- Budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych;
- Przygotowanie do życia w społeczeństwie informacyjnym.
- Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia swojego i innych, w tym właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia.
- Promowanie idei integracji w środowisku lokalnym.
- Pedagogizacja rodziców i włączanie ich w życie przedszkola.

3. Zadania wychowawczo – profilaktyczne

Zadania programu są zgodne z podstawą programową wychowania przedszkolnego, aktualnymi potrzebami dzieci i obejmują następujące działania:

- wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju;
- tworzenie warunków umożliwiających dzieciom swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa;
- wspieranie aktywności dziecka podnoszącej poziom integracji sensorycznej i umiejętności korzystania z rozwijających się procesów poznawczych;
- zapewnienie prawidłowej organizacji warunków sprzyjających nabywaniu przez dzieci doświadczeń, które umożliwią im ciągłość procesów adaptacji oraz pomoc dzieciom rozwijającym się w sposób nieharmonijny, wolniejszy lub przyspieszony;
- wspieranie samodzielnej dziecięcej eksploracji świata, dobór treści adekwatnych do poziomu rozwoju dziecka, jego możliwości percepcyjnych, wyobrażeń i rozumowania, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb i zainteresowań;
- wzmacnianie poczucia wartości, indywidualności, oryginalności dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie;
- tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- przygotowywanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi oraz dbanie o zdrowie psychiczne, realizowane m.in. z wykorzystaniem naturalnych sytuacji, pojawiających się w przedszkolu oraz sytuacji zadaniowych, uwzględniających treści adekwatne do intelektualnych możliwości i oczekiwań rozwojowych dzieci;
- tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka;
- tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka;
- tworzenie warunków umożliwiających bezpieczną, samodzielną eksplorację elementów techniki w otoczeniu, konstruowania, majsterkowania, planowania i podejmowania intencjonalnego działania, prezentowania wytworów swojej pracy;
- współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, uznanymi przez rodziców za źródło istotnych wartości, na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka;
- kreowanie, wspólne z wymienionymi podmiotami, sytuacji prowadzących do poznania przez dziecko wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, grupa w przedszkolu, inne dorosłe osoby, w tym osoby starsze oraz rozwijania zachowań wynikających z wartości możliwych do zrozumienia na tym etapie rozwoju;
- systematyczne uzupełnianie, za zgodą rodziców, realizowanych treści wychowawczych o nowe zagadnienia, wynikające z pojawienia się w otoczeniu dziecka zmian i zjawisk istotnych dla jego bezpieczeństwa i harmonijnego rozwoju;
- systematyczne wspieranie rozwoju mechanizmów uczenia się dziecka, prowadzące do osiągnięcia przez nie poziomu umożliwiającego podjęcie nauki w szkole;

- organizowanie zajęć – zgodnie z potrzebami – umożliwiających dziecku poznawanie kultury i języka mniejszości narodowej lub etnicznej lub języka regionalnego;
- tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających budowaniu zainteresowania dziecka językiem obcym nowożytnym, chęci poznawania innych kultur[2];
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych budujących w dzieciach poczucie tolerancji i otwartości na problemy ludzi niepełnosprawnych;
- stwarzanie sytuacji wychowawczych dającym każdemu dziecku możliwość wykazania się w dziedzinie, którą szczególnie preferuje lub posiada specjalne uzdolnienia;
- zapewnienie wychowankom na terenie placówki dodatkowych zajęć indywidualnych ze specjalistami m.in.: logopedą, psychologiem, rehabilitantem ruchowym w ramach wyrównywania szans edukacyjno – wychowawczych wszystkich dzieci;
- utrzymywanie kontaktu ze Specjalistyczną Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Katowicach i rejonowymi Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w Katowicach oraz Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej w Katowicach;
- zaangażowanie w pozyskiwanie pomocy i opieki specjalistycznej dla dzieci i ich rodzin;
- motywowanie rodziców do aktywnego udziału w uroczystościach, imprezach, warsztatach, konkursach, konsultacjach i zebraniach organizowanych na terenie placówki.

III Zakres tematyczny działań wychowawczo – profilaktycznych

1. **Odkrywam siebie i chcę być kulturalny**

   Samoobserwacja i rozumienie siebie.
   Zasady kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.
   Podstawowe zasady „savoir – vivre'u".
   Formy grzecznościowe w praktyce.
   Szacunek do drugiej osoby.
   Zasady dobrej komunikacji – słucham, kiedy inni mówią; mówię, kiedy inni słuchają.
   Komunikowanie swoich emocji, przeżyć.
   Dbałość o środowisko naturalne i społeczne.
   Dbałość o porządek wokół siebie.

2. **Jestem koleżeński**

   Zasady wspólnej zabawy i działania.
   Pozytywne i negatywne zachowania wobec kolegów.
   Prawidłowe rozwiązywanie sytuacji trudnych i konfliktów.
   Szacunek do cudzej własności.
   Empatia i pomoc drugiej osobie.

3. **Kontroluję swoje zachowanie**

   Pozytywne cechy charakteru.
   Ustalanie reguł i norm życia w grupie, zawieranie i przestrzegania umów.

[2] *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz. U. z 2017r. poz. 356 z późn. zm).

Konsekwencje łamania przyjętych umów.
Potrzeby moje i innych.
Uczucia i wyrażanie ich w sposób zrozumiały dla innych.
Formy bezpiecznego rozładowania emocji.
Rozróżnianie prawdy od fałszu, dobra od zła.
Pochwały i krytyka – właściwe zachowanie.
Gdzie szukać wsparcia w trudnych sytuacjach.

4. Stop agresji

Agresja i przemoc wokół nas.
Jak sobie radzić z agresją?
Zachowania asertywne a empatia.

5. Poznaję tradycje rodzinne, lokalne i narodowe

Tradycje rodzinne i ich kultywowanie.
Wartość uroczystości rodzinnych.
Przynależność narodowa – jestem Polakiem i mieszkam w Polsce.
Tradycje narodowe i regionalne.
Piękno kraju ojczystego, regionu i miasta.
Zawody rodziców i wartości wypływające z wykonywanych zawodów.

6. Dbam o bezpieczeństwo

Zasady bezpiecznego zachowania w przedszkolu i poza nim.
Bezpieczna zabawa.
Bezpieczna droga do przedszkola.
Bezpieczne poruszanie się po budynku przedszkola, na placu zabaw.
Zasady postępowania w przypadku zaginięcia podczas spaceru, zakupów.
Ostrożne i bezpieczne zachowanie w kontakcie z nieznajomym.
Ostrożne i bezpieczne zachowanie w kontakcie ze zwierzętami.
Zasady postępowania z nieznanymi przedmiotami i produktami.
Zagrożenia płynące z mediów.
Pomoc w trudnej sytuacji.

7. Dbam o swoje zdrowie

Higiena osobista, odzieży i otoczenia.
Sygnalizowanie swoich potrzeb i samodzielne ich zaspakajanie.
Zasady doboru ubrania do panujących warunków atmosferycznych.
Zmysły ich rola oraz zasady higieny.
Zasady prawidłowego odżywiania.
Przygotowanie zdrowych posiłków.
Zakładanie małych hodowli roślin spożywczych.
Aktywność ruchowa a zdrowie.
Formy spędzania wolnego czasu.
Kontrola własnego zdrowia – wizyta u lekarza.
Naturalne sposoby hartowania organizmu.
Zasady postępowania podczas choroby dziecka w przedszkolu.

Pierwsza pomoc przedmedyczna w zagrożeniach życia.
Promowanie zdrowego stylu życia.

8. **Przedszkole bez nałogów**

Profilaktyka uzależnień realizowana ze wsparciem psychologa i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.
Rozwijanie postawy asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych.
Rozpoznanie sytuacji domowej wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka.
Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania uzależnieniu od komputera, gier, telewizji oraz telefonu komórkowego.
Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi przyjmowania substancji uzależniających.
Kształtowanie potrzeby samorozwoju oraz budowanie satysfakcji życiowej poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy dla zachowań nieakceptowalnych społecznie.
Poszerzenie wiedzy rodziców na temat profilaktyki uzależnień.

IV Procedury osiągania celów

Metody pracy:

- metody podające: opowiadanie, wiersze, piosenki, rozmowa, historyjka obrazkowa, zabawy tematyczne.
- metody problemowe: zabawy dydaktyczne, gry dydaktyczne, giełda pomysłów – „burza mózgów”, inscenizacja.
- metody aktywizujące: pokaz, drama, wystawa – ekspozycja, doświadczenia, zabawy badawcze.
- metody praktyczne: ćwiczenia, zabawy badawcze, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. rebusy, rozsypanki.

Formy pracy:

- praca indywidualna z dzieckiem;
- praca w małych grupach bądź w zespołach;
- praca z całą grupą;
- udział w uroczystościach i imprezach: okolicznościowych, kulturowych, promujących zachowania proekologiczne i zdrowotne organizowanych na terenie placówki i poza nią;
- udział w konkursach, przeglądach, quizach i turniejach;
- udział w akcjach charytatywnych i ekologicznych;
- spacery, wycieczki, obserwacje przyrodnicze i kulturalne;
- wyjścia do teatru, muzeum, na wystawy;
- zajęcia ze specjalistami, obserwacje i diagnozy.

Warunki bazowe niezbędne do realizacji programu:

- bezpieczne, dostosowane do potrzeb dzieci sale przedszkolne;
- programy wychowania przedszkolnego realizowane przez poszczególne grupy;
- pomoce dydaktyczne do zajęć, zabaw, rehabilitacji i stymulacji dzieci;

- wyposażenie kącików zabaw i sali przedszkolnej;
- wyposażenie sali terapii sensorycznej;
- możliwość korzystania z osiedlowych terenów zielonych.

Współpraca ze środowiskiem:

- Miejski Domy Kultury: MDK „Bogucice – Zawodzie" w Katowicach,
- Miejska Biblioteka Publiczna – Filia 33 w Katowicach,
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Katowicach,
- Zespoły Szkół Specjalnych w Katowicach,
- szkoły i przedszkola,
- Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa osiedla „Gwiazdy" w Katowicach,
- Wojewódzka i Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Katowicach,
- Urząd Miasta Katowice,
- Nadleśnictwo Katowice,
- Komisariat Policji,
- Straż Pożarna,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ewaluacja programu

Program Wychowawczo–Profilaktyczny realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi rodzinę, a także specjalistami m.in.: logopedą, psychologiem, rehabilitantem. Ewaluacja programu przebiegać będzie następująco:

- podsumowanie zrealizowanych przedsięwzięć wychowawczo – profilaktycznych raz do roku na zebraniu Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców;
- analiza dokonanych spostrzeżeń i wykorzystanie uzyskanych wskazówek do pracy w kolejnych latach;
- modyfikacja Programu Wychowawczo–Profilaktycznego w zależności od zaistniałych potrzeb.

Podstawowe sposoby ewaluacji Programu Wychowawczo–Profilaktycznego:

- obserwacja,
- analiza dokumentów grupowych dzieci,
- analiza wytworów dziecięcych,
- analiza i ocenianie zachowania wychowanków.

V Prawa i obowiązki dziecka

Prawa dziecka

Dziecko w przedszkolu ma wszystkie prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności do:

Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
Szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje.
Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
Poszanowania jego godności osobistej i jego własności.
Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje.

Partnerskiej rozmowy na każdy temat.
Akceptacji jego osoby.
Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje.
Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym.
Samodzielnego dokonywania wyborów dotyczących zabawy i doboru partnerów do zabawy.
Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb.
Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia.
Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje.
Zaspokajania swoich potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji.
Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości.
Badania i odkrywania oraz rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych.
Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań.
Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji.
Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.
Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu dziecko ma obowiązek:

Przestrzegać zawarte umowy i normy społeczne obowiązujące w grupie i przedszkolu.
Szanować godność osobistą rówieśników i dorosłych.
Nie oddalać się od grupy bez pozwolenia przez osoby dorosłe.
Zgłaszać swoje niedyspozycje zdrowotne.
Przestrzegać zasad bezpieczeństwa.
Szanować prawo do zabawy wszystkich kolegów i koleżanek.
Nie przeszkadzać innym w zabawie, gdy samo nie ma na nią ochoty.
Umieć dzielić się z kolegami i koleżankami zabawkami.
Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne.
Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości.
Nie przeszkadzać odpoczywającym.
Poprawnie zachowywać się w miejscach publicznych.

VI Prawa i obowiązki rodziców

Prawa rodziców:

Znajomość zadań wynikających z programu, planu rocznego przedszkola i planów pracy dydaktyczno-wychowawczej.
Uzyskiwanie rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielami, specjalistami i zebrania grupowe.
Współdziałanie z nauczycielami w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną).
Aktywne uczestnictwo w zebraniach rodziców, podejmowanie decyzji służących dobru ogółu dzieci.
Wyrażanie i przekazywanie nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy przedszkola.
Służenie pomocą opiekuńczo-wychowawczą podczas planowanych imprez, uroczystości, wyjść

i wycieczek.

Obowiązki rodziców:

Przestrzeganie statutu przedszkola.
Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory.
Respektowanie uchwał organu prowadzącego, Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców.
Przyprowadzanie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie.
Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyprowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola.
Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego.
Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu, w szczególności tych z różnych względów niebezpiecznych.
Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych.
Informowanie o zmianach numerów telefonicznych.
Zapoznawanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych lub stronie internetowej placówki.
Rodzice dziecka podlegającego spełnieniu obowiązku szkolnego obowiązani są zapewnić mu możliwość regularnego uczęszczania na zajęcia.
Zapoznanie się z obowiązującymi wytycznymi sanitarnymi i przestrzegać ich realizacji.

VII Zadania nauczyciela przedszkola:

1. Wspieranie rozwoju psychofizycznego dziecka, jego zdolności i zainteresowań.
2. Planowanie, prowadzenie pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej zgodnie z obowiązującym programem, ponoszenie odpowiedzialności za jej jakość.
3. Stosowanie twórczych i nowoczesnych metod wychowania i nauczania.
4. Prowadzenie obserwacji pedagogicznych mających na celu rozpoznanie i zabezpieczenie potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji.
5. Interesowanie się problemami wychowanka, a w razie potrzeby organizowanie niezbędnej pomocy.
6. Współpraca ze specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
7. Rozpoznanie, w miarę potrzeb, sytuacji rodzinnej i materialnej wychowanków w celu zorganizowania potrzebnej pomocy.
8. Planowanie i organizowanie wspólnie z rodzicami i opiekunami różnych form aktywności, rozwijających jednostki i integrujących wychowanków.
9. Stała współpraca ze środowiskiem lokalnym i pozyskiwanie przedstawicieli organizacji społecznych do realizacji zadań procesu wychowawczo – profilaktycznego.
10. Współdziałanie z rodzicami (prawnymi opiekunami) podczas procesu wychowania i nauczania dzieci z uwzględnieniem prawa rodziców (prawnych opiekunów) do znajomości zadań wynikających w szczególności z programu wychowania przedszkolnego realizowanego w danym oddziale i uzyskiwania informacji dotyczących dziecka, jego zachowania i rozwoju.
11. Kształtowanie w wychowankach obiektywnej samooceny.
12. Odpowiedzialność za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu i poza jego terenem w czasie wycieczek i spacerów, itp.

13. Inicjowanie i organizowanie imprez o charakterze dydaktycznym, wychowawczym, kulturalnym lub rekreacyjno-sportowym.
14. Wdrażanie do dbania o higienę, stan zdrowia, stan higieniczny otoczenia oraz przestrzeganie zasad bhp w przedszkolu i poza nim.

VIII Sposoby realizacji programu

W stosunku do dziecka:

- systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych;
- rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- stworzenie kodeksu przedszkolaka określającego zasady prawidłowego współżycia w grupie oraz zwrócenie szczególnej uwagi na przestrzeganie obowiązujących reguł;
- ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku nierespektowania ustalonych zasad;
- zaplanowanie i prowadzenie zajęć tematycznych poświęconych problematyce zawartej w programie;
- zapewnienie dzieciom możliwości spotkania ze specjalistami: lekarz, stomatolog, policjant, strażak itp.;
- zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą, psychologiem, rehabilitantem i innymi specjalistami.

W stosunku do rodzica:

- zapoznanie z programem wychowawczo – profilaktycznym oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- zaopiniowanie programu wychowawczo – profilaktycznego;
- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- organizowanie dla rodziców warsztatów, spotkań w celu uświadomienia konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych w domu i przedszkolu;
- udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

W stosunku do nauczycieli:

- prowadzenie zajęć;
- wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;
- ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- współpraca ze specjalistami biorącymi udział w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

IX Zasady współpracy nauczycieli z rodzicami i środowiskiem lokalnym

Zasady współpracy z rodzicami

Poznanie środowiska rodzinnego dzieci.
Współdziałanie celem ujednolicenia podejmowanych działań.
Inspirowanie rodziców do działań na rzecz grupy, przedszkola.
Przekazywanie rzetelnych informacji dotyczących aktualnych osiągnięć, potrzeb i możliwości dzieci.
Prowadzenie pedagogizacji rodziców.

Zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym

Systematyczna współpraca z instytucjami wspierającymi proces wychowawczo-profilaktyczny.
Organizowanie imprez kulturalnych dla rodziców i środowiska lokalnego.
Współdziałanie w inicjatywach różnych instytucji związanych z wychowaniem dzieci i promowanie zdrowego, bezpiecznego i ekologicznego stylu życia.

X Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowania niepożądanego

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując wspólnie z nimi kodeks postępowania musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie je egzekwować. Skutecznym środkiem wychowawczym są nagrody i pochwały. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka. Uznanie i akceptacja mobilizują do dalszych wysiłków.

Formy nagradzania zachowań respektujących ustalone normy i zasady zachowania:

- pochwała wobec grupy – pozytywne wzmacnianie na forum grupy rówieśniczej;
- pochwała indywidualna;
- pochwała przed rodzicami;
- atrakcyjna zabawa według pomysłu dziecka;
- darzenie dziecka szczególnym zaufaniem np. zwiększając zakres jego samodzielności;
- drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania, dyplomy.

Nagradzamy za:

- stosowanie ustalonych umów i zasad zawartych w kontraktach grupowych;
- wysiłek włożony w wykonywanie pracy, zadania;
- wypełnienie podjętych obowiązków;
- bezinteresowną pomoc innym;
- stosowanie zasad ochrony przyrody;
- aktywny udział w pracach grupy.

Po ustaleniu norm postępowania ustalamy także konsekwencje za brak podporządkowania się nim.

Formy wyrażania dezaprobaty za niestosowanie się do ustalonych zasad:

- tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- rozmowa – przedstawienie następstw zachowania (skłonienie dziecka do autorefleksji);
- wyrażenie przez nauczyciela smutku i niezadowolenia z powodu zachowania dziecka;
- zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji;
- chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania;
- poinformowanie rodziców o niepożądanym zachowaniu dziecka.

Dezaprobatę stosujemy za:

- nieprzestrzeganie ustalonych norm i zasad współżycia w grupie i przedszkolu;
- stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu własnemu i innych;
- zachowania agresywne;
- niszczenie wytworów pracy innych lub ich własności.

XI System informacji o postępach edukacyjnych dziecka

Systematyczne przekazywanie informacji o postępach edukacyjnych dziecka służy jego rozwojowi, wskazując jego mocne i słabe strony. Natomiast przekazywane informacje o podejmowanych działaniach wychowawczych dają szansę rodzicom do aktywnego udziału w przedsięwzięciach mających wpływ na wszechstronny rozwój ich dzieci.

Formy przekazywania informacji:

- rozmowa indywidualna podczas konsultacji;
- zebranie ogólne lub grupowe;
- pisemne informacje w zeszytach do komunikacji;
- tablica informacyjna na terenie placówki;
- aktualne informacje i komunikaty na stronie internetowej placówki;
- przekazywanie informacji drogą mailową.

XII Efekty procesu wychowawczo – profilaktycznego

Model absolwenta przedszkola – dziecko kończące edukacją przedszkolną:

1. Ma poczucie własnej wartości i bezpieczeństwa.
2. Zna swoje prawa i obowiązki wynikające z Kodeksu Przedszkolaka i Konwencji Praw Dziecka.
3. Zna podstawowe normy społeczne, zasady współżycia w grupie i przestrzega ich.
4. Jest tolerancyjne i potrafi kulturalnie zwracać się do innych.
5. Rozumie i akceptuje swoje i innych emocje.
6. Właściwie reaguje na przejawy emocji u innych.
7. Jest zainteresowane otaczającym je światem.
8. Jest samodzielne i pomaga innym.
9. Ma świadomość własnej tożsamości.
10. Jest aktywne, dociekliwe i poszukujące (kreatywne).
11. Posiada odpowiedni zasób doświadczeń i umiejętności potrzebnych do dalszej edukacji i rozwoju.
12. Potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań.
13. Wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych.
14. Potrafi wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać.
15. Potrafi poprosić o pomoc w trudnej sytuacji i wie, do kogo należy się zwrócić.
16. Współdziała z rówieśnikami i dorosłymi.
17. Potrafi radzić sobie z problemami, dąży do ich rozwiązania zgodnie z przyjętymi normami.
18. Potrafi dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo.
19. Preferuje zdrowy styl życia – aktywność ruchową, prawidłowe odżywianie, itp.
20. Dba o środowisko rodzinne i lokalne.

Rodzice:

Znają zasady promowania zdrowia i bezpieczeństwa.
Kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w Internecie i są świadomi zagrożeń.

Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi.
Prowadzą rozmowy z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier.
Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń dzieci.
Poszerzają swoje kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów uzależnień.

Wskazówki dla nauczycieli i rodziców do realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego przedszkola – kilka praktycznych rad:

Bądźcie konsekwentni; róbcie to, co mówicie i mówcie o tym, co robicie.
Bądźcie świadomi tego, czego uczycie.
Bądźcie żywym przykładem właściwego działania.
Bądźcie dobrymi obserwatorami dzieci.
Dobrze poznajcie siebie i swoje możliwości.
Połóżcie nacisk na pogłębianie swoich wiadomości i umiejętności.
Twórzcie atmosferę wzajemnego zaufania i szacunku.
Nie oczekujcie, że natychmiast wystąpi u dziecka pożądana umiejętność; zmiany wymagają czasu.
Bądźcie cierpliwi – pamiętajcie, że pośpiech szkodzi.

Bibliografia

1. Dobson J.S.: *Dzieci i wychowanie – pytania i odpowiedzi*, Wydawnictwo Vocatio, Warszawa 2000.
2. Klim – Klimaszewska A. *Pedagogika przedszkolna*, Wydawnictwo Erica, Warszawa 2011.
3. Kotarba – Kańczugowska M. (red.): *Wyzwania współczesnej edukacji przedszkolnej*, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2012.
4. Pilch T. (red.): *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, Wydawnictwo Akademickie „Żak", Warszawa 2008.
5. *Statut Miejskiego Przedszkola Nr 67 z Oddziałami Integracyjnymi w Katowicach.*
6. Szablak K. (red): *Wychowując mówimy jednym głosem*, Oficyna Współczesna, Poznań 1998.
7. www.isap.sejm.gov.pl *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku; Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty; Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku - Prawo oświatowe; Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej; Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach; Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym; Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym; Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.*
8. www.unicef.pl/akty-prawne *Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 7 lipca 1991roku.*

Aneks

Załącznik nr 1

KODEKS PRZEDSZKOLAKA

Jestem dobrym kolegą/ dobrą koleżanką, dlatego:

1. Chętnie pomagam innym.
2. Mówię „proszę”, „przepraszam”, „dziękuję”, „dzień dobry”, „do widzenia”.
3. Zawsze bawię się zgodnie.
4. Szanuję własność innych.
5. Proszę o to, czego chcę – ale nie wymagam.
6. Dbam o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych.
7. Szanuję pracę innych.
8. Dbam o czystość i porządek.
9. Pytam o zgodę kolegów i dorosłych.
10. Dbam o zabawki i książki.
11. Nie biję, nie popycham, nie krzywdzę innych.
12. Nie wyśmiewam się z innych, nie sprawiam im przykrości.
13. Szanuję zdanie innych.
14. Wiem i szanuję to, że nie każdy lubi to, co ja.
15. Nie przeszkadzam w zabawie i pracy innym.
16. Mówię, co czuję i co myślę.

Załącznik nr 2

Dziecięcy kodeks dobrych zachowań

Chcemy:

- Pomagać sobie nawzajem.
- Być uprzejmi.
- Bawić się zgodnie.
- Akceptować odmienność innych.
- Słuchać poleceń dorosłych.
- Dbać o książki i zabawki.
- Dbać o czystość i porządek.
- Szanować innych, ich pracę i rzeczy.
- Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- Bić, popychać i wyrządzać krzywdy.
- Przezywać i wyśmiewać innych.
- Przeszkadzać innym w zabawie i pracy.
- Niszczyć pracy innych.
- Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć.
- Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu.
- Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

Załącznik nr 3

Normy zachowań obowiązujące w naszym przedszkolu

1. Normy zachowania się podczas posiłków:

- siedzimy prosto na krześle przysuniętym blisko do stołu, łyżkę lub widelec spokojnie wkładamy do ust;
- jemy w ciszy, tj. nie mlaskamy, nie rozmawiamy, gdyż rozmowa w czasie jedzenia może być przyczyną zadławienia;
- jemy z niezbyt otwartymi ustami, powoli (szybkie zjadanie – połykanie jedzenia jest niezdrowe i nieeleganckie), każdy kęs dobrze gryziemy i żujemy;
- w trakcie jedzenia staramy się zachować czystość wokół talerza i na stole;
- sztućcami i innym sprzętem posługujemy się bezpiecznie i kulturalnie, według ustalonych wzorców;
- odchodząc od stołu, cicho wstajemy i lekko odsuwamy krzesło, wychodzimy, stawiamy je z powrotem w to samo miejsce i mówimy: „dziękuję".

2. Normy zachowania się w łazience

Mycie rąk:

- podwijamy rękawy, aby się nie zamoczyły;
- moczymy ręce, aby trochę rozpuściło się mydło, które usuwa brud;
- pocieramy namydlone ręce, by wytworzyć pianę, aby każdy palec był umyty;
- płuczemy ręce wodą, aby całkowicie zmyć mydło;
- otrząsamy ręce z wody nad zlewem, aby nie zamoczyć podłogi;
- wycieramy bardzo dokładnie dłonie;
- na właściwym wieszaku zawieszamy ręcznik;
- wycieramy ręce wyłącznie w swój ręcznik;
- odwijamy rękawy.

Myjemy ręce:

- zawsze przed posiłkami i po ich spożyciu,
- zawsze po wyjściu z toalety,
- zawsze po powrocie z podwórka.

Mycie zębów:

- do kubka wlewamy wodę i dwu-, trzykrotnie płuczemy usta;
- wyciskamy pastę na szczoteczkę;
- myjemy zęby okrężnymi ruchami przypominającymi rysowanie małych kółek;
- płuczemy jamę ustną kilkakrotnie wodą;
- płuczemy dokładnie kubeczek i szczoteczkę;
- wkładamy szczoteczkę do kubka do góry włosiem;
- kubek ze szczoteczką ustawiamy w wyznaczonym miejscu.

Higiena potrzeb fizjologicznych:

- korzystamy z toalety wyłącznie pojedynczo;
- zawsze spłukujemy po sobie wodę;
- myjemy ręce po wyjściu z toalety.

3. Normy zachowania się w szatni:

- starannie układamy swoją odzież, buty ustawiamy równo na półce;
- pamiętamy o kolejności zakładania odzieży przed wyjściem na podwórko (spodnie – jeśli są zmienne, buty, sweter, szalik, kurtka, czapka, rękawiczki);

- po powrocie z podwórka, przed wejściem do budynku, otrzepujemy buty z piasku, błota, śniegu, a następnie wycieramy buty o wycieraczkę;
- przy rozbieraniu się pamiętamy o kolejności zdejmowania odzieży (odwrotnie niż przy ubieraniu);
- starannie składamy odzież i odkładamy na swoją półkę.

4. Normy zachowania się w sali:
- używamy słów: proszę, dziękuję, przepraszam;
- bieganie po sali jest zabronione;
- dzielimy się zabawkami;
- staramy się mówić umiarkowanym głosem;
- sprzątamy po sobie zabawki, po skończonej zabawie odkładamy je na miejsce;
- każde wyjście z sali zgłaszamy nauczycielowi;
- śmieci i papierki wyrzucamy do kosza.

5. Normy zachowań podczas pobytu na placu zabaw:
- bezpiecznie korzystamy z urządzeń;
- nie popychamy innych;
- nie bijemy się;
- pomagamy młodszym kolegom;
- nie oddalamy się z terenu zabaw;
- słuchamy poleceń nauczyciela.

6. Normy zachowań podczas wycieczek i spacerów:
- idziemy kolejno parami;
- nie popychamy się;
- uważnie słuchamy;
- przestrzegamy zasad ruchu drogowego.

7. Normy zachowań obowiązujące podczas imprez, uroczystości, itp.:
- zajmujemy wyznaczone miejsce;
- witamy się z gośćmi;
- uważnie słuchamy, wykonujemy zadania;
- żegnamy się z gośćmi;
- wychodzimy w ustalonej kolejności.

8. Pamiętamy, aby nie mówić głośno, gdy:
- inni cicho pracują;
- inni się bawią;
- inni odpoczywają;
- czytamy i słuchamy.